سال بیست و دوم ■ شماره ۶۴۰۸
یکشنبه ■ ۲۶ دی ۱۳۹۵

ایران

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی

editorial@iran-newspaper.com

مدیرمسئول: محمد فاضلی
سردبیر: داوود محمدی
نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ روابط عمومی: ۵-۸۸۷۶۹۰۷۴
نشانی: تهران خیابان خرمشهر- شماره ۲۰۸ صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ - روابط عمومی امور مشترکین: ۴۲۱۶۲۰۰۰
چاپ: اشراق قلم‌پارسه سازمان چاپ دانشگاه آزاد اسلامی چاپ همزمان اصفهان (آنیل رسانه)
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ تلفن: ۴-۸۸۵۰۶۰۱ پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷
میثاقنامه اخلاق روزنامه‌نگاران ایران: www.ion.ir/news/19949.html

سخن روز

امام صادق(ع):
پیامبر(ص) فرمود: هر کس می‌خواهد بی‌نیازترین مردم باشد باید به باوری برسد که به آنچه در اختیار خداوند است اعتماد و امیدش بیشتر باشد تا آنچه نزد مردمان است!

(اصول کافی، ج۳، ص۲۰۸)

واگویه‌های یک نویسنده معلوم الحال

رد نظریه سرعت نور!

محمدرضا محمدی

ارتحال ناگهانی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی از ابعاد مختلف قابل بررسی است ولی به‌نظر من یکی از ابعادی که مغفول مانده و خواهد ماند، بعد علمی موضوع است...

وجدان نویسنده: بعد علمی؟ از نظر علمی که فوت همه انسان‌ها فوت است و شخصیت‌های سیاسی و غیر سیاسی ندارد، منظورت چیست؟

نویسنده: منظورم این است که به نحو کاملاً اتفاقی فوت ایشان باعث شد یکی از نظریه‌های علمی بشر زیر سؤال برود!

وجدان نویسنده: کدام نظریه؟

نویسنده: اینکه سرعت نور ۳۰۰۰۰۰ کیلومتر در ثانیه می‌باشد و بیشترین سرعت روی کره زمین است.

وجدان نویسنده: یعنی با اتفاقات اخیر متوجه شدی که سرعت آن کمتر است؟

نویسنده: خیر؛ فهمیدم که از آن سریع‌تر هم روی زمین سرعت وجود دارد منتها اینکه سرعت آن دقیقاً چند برابر سرعت نور است لازم به تحقیقات بیشتر دارد...

وجدان نویسنده: و آن چه می‌تواند باشد؟

نویسنده: تغییر رنگ بعضی افراد بعد از فوت فرد!

مهربانی کی سر آمد؟

خبر ارتحال آیت‌الله هاشمی واقعاً مایه تأثر عمیق شد ولی با همه بزرگی غمش مرا از اشتباه بزرگی درآورد.

وجدان نویسنده: چه اشتباهی؟

نویسنده: من قبلاً وقتی می دیدم عده‌ای علیه دیگران شعار مرگ بر فلان می‌دهند چقدر خشن هستند و به ترویج خشونت کمک می‌کنند و همیشه دلم می‌خواست این عزیزان مهربان‌تر بودند و انرژی منفی مرگ و برائت و... نمی‌دادند...

وجدان نویسنده: اتفاقاً نظر صائب و درستی داشتی و باید برای همیشه و همه بخواهی که مهربان‌تر باشیم. چرا فکر می‌کنی اشتباه می‌کنی؟

نویسنده: امروز فهمیدم آنها از من به مراتب مهربان‌ترند و من سخت در اشتباه بودم و الان از خدا می‌خواهم قلب مرا مثل ایشان مهربان سازد!

وجدان نویسنده: از کجا به این نتیجه نامعقول رسیدی؟

نویسنده: ارتحال مرحوم هاشمی و تغییر موضع کسانی که تا دیروز تبری از ایشان را وظیفه شرعی می‌دانستند و مهربانی بعد از آن به من ثابت کرد که دشمنی در کار نیست فقط دوستی و محبت بعضی‌ها مشروط است!

وجدان نویسنده: مشروط به چه؟

نویسنده: به مرگ. اتفاقاً از امروز دیگر هرکس آرزوی مرگ برایم می‌کند ناراحت که نمی‌شوم هیچ حتی می‌فهمم که مرا خیلی دوست دارد و خیلی دلش تنگ شده برای ابراز محبت و منتظر است و عجله دارد که شرایط فراهم بشود!!!

کیوسک

دیا میرزا در «دنیای تصویر»

شماره ۲۷۳ ماهنامه «دنیای تصویر» به مدیرمسئولی و سردبیری علی معلم منتشر شد. در این شماره علاوه بر جداول تفکیکی فروش و تولید سینما و شبکه خانگی ایران به همراه مطالب تحلیلی و همچنین تازه‌ترین اخبار سینمایی ایران و جهان؛ جدول پنجاه فیلم پرفروش جهان و فاتحان و شکست‌خوردگان گیشه و دلایل و چگونگی رکوردشکنی فروش در سال ۲۰۱۶ بررسی شده است. گفت‌وگو با محمد هاشمی پیرامون سیاست، هنر و رسانه و مصاحبه اختصاصی با «دیا میرزا»؛ بازیگر فیلم سلام بمبئی، از دیگر بخش‌های این شماره است. در بخش برداشت بلند، پرونده سریال «نارکوها» پدیده شبکه نتفلیکس را به همراه گفت‌وگو با بازیگر و سازندگان آن و همچنین آشنایی با زندگی پابلو اسکوبار و تأثیر کوکائین بر اقتصاد و سیاست امریکای لاتین، خواهید خواند.

در بخش گزارش ویژه نیز با پنجاه فیلم از زندگی نویسندگان در سینما آشنا می‌شوید.

آن سوی مرز

معرفی پخش کنندگان زنده مراسم اسکار

جنیفر هادسن و بری لارسن از برندگان پیشین جوایز اسکار، اسامی نامزدهای هشتاد و نهمین دوره جوایز اسکار را اعلام می‌کنند. همچنین آکادمی علوم و هنرهای سینمایی امسال برنامه اعلام اسامی را به صورت زنده و از طریق دو وب سایت Oscar.com و Oscars.org انجام می‌دهد. در عین حال مثل سال پیش مراسم اعلام اسامی نامزدها همزمان از برنامه «صبح بخیر امریکا» و از طریق شبکه «ای‌بی‌سی» پخش خواهد شد.

اسامی نامزدهای جوایز اسکار ۲۰۱۷ روز ۲۴ ژانویه (۵ بهمن) ساعت ۵:۱۸ صبح (به وقت محلی) در برنامه صبحگاهی پخش می‌شود.

امسال شماری از برندگان و نامزدهای قبلی اسکار از جمله جنیفر هادسن، بری لارسن، امانوئل لوبسکی، جیسن ریتمن و کن واتانابه در کنار بون آیزاکس رئیس آکادمی، اسامی نامزدهای ۲۴ بخش را اعلام می‌کنند.

امسال جیمی کیمل اجرای مراسم جوایز اسکار را به عهده خواهد داشت. مراسم اهدای جوایز اسکار ۲۶ فوریه (بامداد دوشنبه ۹ اسفند) در دالبی تیه‌تر در لس آنجلس برگزار و همزمان از شبکه ای‌بی‌سی پخش می‌شود.

یکشنبه بازار فرهنگ

■ **بررسی کتاب «جنسیت و زبان قرآن»**
کتاب «جنسیت و زبان قرآن» با حضور مجید دهقان نویسنده کتاب، شکوه سادات حسینی و سیده زهرا مبلغ به‌عنوان ناقد امروز ساعت ۱۴ در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی واقع در بزرگراه کردستان، خیابان دکتر صادق آیینه‌وند (۶۴ غربی) نقد می‌شود.

■ **شب «راه ابریشم»**
به مناسبت انتشار کتاب «قلعه‌های راه ابریشم»، عصر امروز ساعت ۱۷، شب راه ابریشم با حضور ناصر تکمیل همایون، سید محمد بهشتی و ژان کلود ووازن (نویسنده کتاب) در کانون زبان فارسی واقع در خیابان ولیعصر، سه راه زعفرانیه، خیابان عارف‌نسب، شماره ۱۲ برگزار می‌شود.

■ **کارگاه «آشنایی با گِل نبشته‌های تخت جمشید»**
کارگاه آشنایی با گِل نبشته‌های تخت جمشید با تدریس عبدالمجید ارفعی امروز ساعت ۱۴ در پژوهشکده هنر واقع در خیابان ولیعصر، بالاتر از خیابان امام خمینی، نبش کوچه شهید حسن سخنور، شماره ۲۹ برگزار می‌شود.

■ **نقد و بررسی کتاب «خاطره‌شهر»**
پنجمین نشست از سلسله نشست‌های «یکشنبه‌های کتاب هنر» به بررسی کتاب «خاطره شهر» (بازخوانی سینما تو گرافیک شهر ایرانی دهه‌های ۱۳۵۰-۱۳۴۰) اختصاص دارد که با حضور حامد مظاهریان، احمد الستی و سید محسن حبیبی، امروز ساعت ۱۸ در تالار استاد شهناز خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود.

■ **سومین نشست «موسیقی در سینما»**
در سومین برنامه «موسیقی در سینما»، فیلم «اتاق موسیقی» (The Music Room) ساخته ستاجیت رای با حضور روبرت صافاریان، امروز ساعت ۱۸، در مؤسسه فرهنگی هنری آپ‌آرتمان واقع در خیابان سپهبد قرنی، کلانتری، شماره ۴۸ نمایش و بررسی می‌شود.

■ **رونمایی دومین رمان «احمد پوری»**
دومین رمان احمد پوری نویسنده و مترجم که به تازگی با عنوان «زیر درخت توت» توسط نشر نیماژ چاپ شده، با حضور رسول یونان، حسن محمودی و محسن فرجی، امروز ساعت ۱۹ در شهر کتاب پاسداران واقع در پاسداران، بوستان دوم، شماره ۹ رونمایی می‌شود.

■ **نشست «سیر تحول هنر معاصر ایران»**
بهنام کامرانی نقاش، مدرس و پژوهشگر هنر، امروز ساعت ۱۷ در یک برنامه سخنرانی با عنوان «هنرمند و گفتمان فرهنگی، خود نگاره‌ها» در نگارخانه لاله به نشانی خیابان دکتر فاطمی، ضلع شمالی پارک لاله، سیر تحول و ساز و کار هنر معاصر ایران را بر اساس تجربه شخصی و مطالعات میدانی خود واکاوی خواهد کرد.

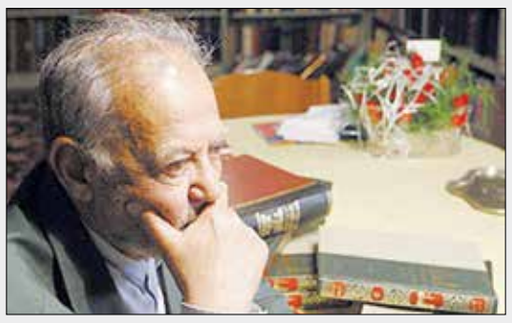

عکس‌نوشت

به بهانه نهمین سال درگذشت «سید جعفر شهیدی»

راویِ عادلِ تاریخ اسلام

احسان ناظم بکایی
روزنامه‌نگار

۹ سال از رفتنش می‌گذرد. خیلی زود گذشت اما نبودنش را می‌شود کامل حس کرد. فکرش را بکنید اگر دکتر سید جعفر شهیدی که استاد تاریخ اسلام بود، بود چقدر سر پخش سریال مختارنامه داوود میرباقری می‌توانست مورد مراجعه قرار بگیرد و برایمان از دوران بعد از عاشورا بگوید. آن هم با همان نگاه و قلم روان، ساده، معتدل، عاقلانه و منطقی. واقعاً این روزها، جای قلم سید جعفر شهیدی با چنین ویژگی‌های منحصربه‌فردی خالی است. آن هم در روزهایی که تندروهای تکفیری در عراق و سوریه، تصویر بدی از اسلام ارائه کرده‌اند. شهیدی، ۹ سال قبل در ۸۹ سالگی رفت. او با وجود بیماری‌های مختلف تنفسی، قلبی و بینایی، عمری پربرکت داشت. سید جعفر، پسر سید محمد سجادی بروجردی بود که بعدها نام فامیلش را به شهیدی تغییر داد. از بروجرد به نجف رفت تا دروس حوزوی بیاموزد. در ۲۷ سالگی به درجه اجتهاد رسید و بیماری او را به ایران برگرداند. مدتی در قم بود و بعد با حقوق ۱۵۰ تومان، معلم مدرسه ابومسلم تهران شد. علاقه به خواندن تاریخ و ادبیات او را به دانشگاه تازه تأسیس تهران کشاند. جایی که هم در آنجا دکترای زبان فارسی گرفت، تدریس کرد و با دهخدا، محمد معین و بدیع‌الزمان فروزانفر آشنا شد. آشنایی‌ای که باعث اعتماد آنها شد. آنها، سید جعفر شهیدی را وصی خود کردند و او بدون اینکه نامش را بر سر زبان‌ها بیندازد، مسئول مؤسسه دهخدا شد و لغتنامه دهخدا، فرهنگ معین و شرح مثنوی فروزانفر را جمع‌وجور کرد و به چاپ سپرد. سید جعفر شهیدی با عالیه، دختر علامه غلامرضا سعیدی بیرجندی ازدواج کرد که نتیجه این ازدواج، شکوفه، حسن، محسن، حسین و احسان بودند که احسان در جنگ شهید شد و حسین که استاد روزنامه‌نگاری بود، فروردین دو سال قبل درگذشت. مزار سید، در محوطه پشت امامزاده عبدالله شهر ری است؛ مهجور و با سنگ قبری ساده که قطعاً دیدنش، لرزه بر اندام می‌اندازد. هم زیارت این مزار و هم رفتن به خانه دکتر که قبل از فوتش، موزه و کتابخانه شد را نباید از دست داد.

خاطره‌بازی

سید محمدعلی احمدی ابهری
رئیس پیشین کتابخانه مجلس

به انگیزه تجلیل از «نجیب مایل هروی»

نجیبِ فرهنگ

وقتی از «نجیب مایل هروی» سخن به میان می‌آید، بی‌درنگ خدمات گرانسنگ او به فرهنگ ایران به خاطر خطور می‌کند. او عمر خود را مصروف در همه آن موضوعاتی که به گفته برخی نبش قبر قرون اسلامی است، کرده و از این حیث، بسیار بر سر مردم ایران منت دارد. این عالم افغان که حالا دیگر ۴۶ سال می‌شود که در ایران زندگی و کار می‌کند، در معارف اسلامی پژوهش‌های ارزشمندی کرده، در عرفان و تصوف کار کرده، در نسخه‌شناسی و متن‌پژوهی صاحب‌نظر و صاحب‌اثر بوده و البته در زبان و ادبیات فارسی هم دستی بر آتش داشته است. او در همه این نزدیک به نیم قرن، ایران را نه وطنِ فرهنگی خود که وطنِ اصلی خود می‌داند. از سال ۱۳۵۸ با حضور در مرکز پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، به فهرست‌نگاری نسخ خطی آنجا مشغول شد و افزون بر این، دو گروه نقد و تصحیح متون و کتاب‌شناسی را در نخستین سال‌های فعالیت آن مرکز، پایه گذاشت. جز مشهد مقدس، در تهران هم، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، سال‌های متمادی میزبان او بوده است. در مقطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید بهشتی، نسخه‌شناسی تدریس کرده و بالغ بر ۳۰۰ مقاله - از جمله ۴۰ مدخل در دایرة‌المعارف بزرگ اسلامی - در همین رابطه به رشته تحریر درآورده که همه آنها منبع مرجع به حساب می‌آیند. ۳۰ اثر مهم علمی که توسط او مورد تألیف، تحقیق و تصحیح قرار گرفته، از منابع درسی هستند. حتی حالا هم که حال چندان مساعد و مناسبی ندارد، دانشجویان، مکرر به او رجوع و کسب راهنمایی می‌کنند. اما با وجود این، کمترین توجه به این استاد برجسته می‌شود. قوانین دست و پاگیر و البته بی‌مهری مسئولان به خادمان فرهنگ - به‌عنوان دو موضوع مهم درد آور و رنج آور - مانع از در اختیار داشتن بیمه، گذرنامه و حساب بانکی در ایران شده است. بسیار کوشش شده تا رفع مشکل شود اما او بیش از مشکلات معیشتی، بحران روحی را هم از سر می‌گذراند. امیدوار هستیم به بهانه تجلیل و قدردانی، کسی به فکر بیفتد؛ او که مایه افتخار ایران است.

امروز ساعت ۱۵، در پانزدهمین دوره آیین گرامیداشت حامیان نسخ خطی در سالن همایش‌های کتابخانه ملی ایران، از مقام علمی «نجیب مایل هروی» تجلیل می‌شود.

یادداشت

نگاهی به مستند «موج نو» کار احمد طالبی نژاد

سینماگران مؤلف به روایت منتقدی مؤلف

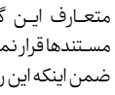

سید رضا صائمی
منتقد سینما

فارغ از اینکه مستند «موج نو» از چه نقاط ضعف و قوتی برخوردار است با فیلمی مواجه هستیم که از یک سو درباره سینماست و از سوی دیگر مؤلف آن خود یک منتقد سینماست. منتقدی که به صراحت و شفاف صحبت کردن هم شهره است و این تکلیف ما را با اثر روشن‌تر می‌کند. واقعیت این است که سینمای موج نو در مستند موج نو به مثابه یک جریان فرهنگی نه تاریخمند معرفی شده که همچون یک جریان و جنبش سینمایی همچنان ادامه دارد و مرز خود را با سینمای گیشه‌ای و کلیشه‌ای، مشخص می‌کند. شاید بتوان گفت که این مستند روایت نوعی هویت مندی و تشخص طلبی فرهنگی- هنری در سینمای ایران است که بیش از هر مؤلفه دیگری به زیبایی شناسی و بازنمایی دغدغه‌های روشنفکرانه در سینما پایبند است. در واقع این مستند را می‌توان روایت طالبی‌نژاد از جریان موج نو در سینمای ایران دانست که مبتنی بر سنخ شناسی شخصی بنا شده است.

اگرچه سینما به روایت سینما در اینجا واجد سویه پژوهشی شده و مخاطب به نوعی با یک مستند پژوهشگرانه مواجه است اما مطلقاً هم در قالب ساختارهای متعارف این گونه از مستندها قرار نمی‌گیرد.

ضمن اینکه این روایت تحقیقی بواسطه الصاق تصاویر برخی از فیلم‌هایی که مصداق موج نو از نظر فیلمساز هستند با شمایل و زبان شخصی مؤلف درهم تنیده شده و روایتی متفاوت از سینمای متفاوت را به تصویر می‌کشد. جالب اینکه فیلمی را که طالبی‌نژاد به‌عنوان آغازگر جریان موج نو در سینمای ایران معرفی می‌کند خود یک «سینما به روایت سینما» است یعنی فیلم حاجی آقا آکتور سینما! در واقع از منظر این مستند، فیلم «حاجی آقا آکتور سینما» نخستین سنگ بنای سینمای نوین ایران را پایه‌گذاری کرده است و از این زاویه مهم‌ترین فیلم تاریخ سینمای ایران است که اتفاقاً در آن نیز به مشکلات خود سینمای ایران پرداخته شده است. با این حال آنچه در نوع روایت طالبی‌نژاد قابل تشخیص است که فیلم سویه جریان شناسی دارد نه شخصیت شناسی. به این معنی که روایتی از کارنامه فیلمسازانی که در جریان موج نو سهیم بوده‌اند نیست بلکه خود این جریان و قبض و بسط سینمایی - اجتماعی آن به مثابه یک ابژه سینمایی مورد بازخوانی و بازنمایی قرار می‌گیرد.

اصغر فرهادی و داریوش مهرجویی در نمایی از «موج نو»

مستند موج نو از دو بخش اطلاعات و تحلیل به‌عنوان مصالح ساختاری خود در روایت بهره می‌برد و با خوانشی که از سینمای فیلمسازانی مثل داریوش مهرجویی، بهمن فرمان‌آرا، کیانوش عیاری، اصغر فرهادی، پرویز شهبازی و شهرام مکری و اجد کارکرد آموزشی برای فیلمسازان جوان بوده که چه بسا شناخت تاریخی آنان از سینمای ایران بواسطه یک انقطاع نسلی- فکری کمرنگ شده و نیازمند یادآوری است. در واقع پیوند حس نوستالژی اثر با تفکر استراتژی درباره سینمای ایران می‌تواند به مثابه کارکرد روانی این مستند به ذهن و دل مخاطب بنشیند و به ایجاد نوعی برانگیختگی شناختی نسبت به گذشته و تاریخ سینمای ایران منجر شود. با این حال نمی‌توان موج نو را مستندی جامع و کامل درباره جریان موج نو سینمای ایران دانست که به همه ابعاد و جزئیات این پدیده می‌پردازد و در واقع روایت مؤلف از سینمای موج نو است. چه بسا دوستداران مسعود کیمیایی که فیلم قیصر و گوزن‌ها را به‌عنوان دو فیلم شاخص در شکل‌گیری موج نو سینمای ایران می‌دانند به این مستند خرده بگیرند و آن را نه تعریف که تحریف سوژه بدانند اما با توجه به اینکه احمد طالبی‌نژاد بیش از مستند ساز بودن در خاستگاه و کسوت منتقد و نویسنده سینمایی شناخته می‌شود این اثر را باید نوعی نقد و یادداشت بصری درباره سینمای موج نو ایران دانست که بالطبع تأویل‌های شخصی نه سلیقه‌ای، بنیان آن را شکل می‌دهد و گمان نمی‌کنم خود طالبی‌نژاد هم مدعی باشد آنچه در این مستند می‌بینیم روایت کلان و مطلق درباره موج نو باشد.

از حیث فرم نیز مستند «موج نو» اثری سرزنده و پویاست که از ریتم مناسبی برخوردار است و شاید صراحت لهجه افرادی که در مستند حرف می‌زنند به تعمیق ریتم در کنار جذابیت‌های مضمونی کمک می‌کند. ضمن اینکه موج نو را می‌توان روایتی جامعه شناختی از سینمای ایران به‌عنوان یک پدیده اجتماعی هم دانست.

نشست نقد و بررسی مستند «موج نو» به کارگردانی احمد طالبی‌نژاد امروز ساعت ۱۷:۳۰ در خانه هنرمندان برگزار می‌شود.

ایران ما

بفروئیه میبد؛ مسجد جامعی باقی مانده از قرن نهم

رضا سلیمان‌نوری

مسجد جامع بفروئیه معروف به حاجی ملک در روستایی به همین نام از توابع میبد قرار دارد. این مسجد که بعد از مسجد جامع میبد قدیمی‌ترین مساجد جامع این شهرستان است به سبک تابستانه - زمستانه ساخته شده و قدمت آن براساس لوح کتیبه سردر ورودی غربی بنا به قرن نهم قمری باز می‌گردد. کل ساختمان مسجد از خشت و گل بوده و فقط در شرفی بام از آجر استفاده شده است. تابستانخانه مسجد با پوشش گنبدی و ایوانی بلند در قسمت جلو دو طبقه است. حیاط مسجد دارای چند غرفه در طرفین و دو ورودی در ضلع‌های شمالی و غربی است. گرمخانه مسجد نیز در ضلع شرقی تابستانخانه با اندکی اختلاف سطح بنا شده و چهره امروزی دارد و گویا در ادوار بعد از ساخت گسترش یافته است. در سمت قبله گنبدخانه فضایی وجود دارد که هم به‌عنوان محراب مورد استفاده قرار می‌گیرد و هم روزنه بادگیری است که هوای زیر گنبد را خنک می‌کند. در بخشی از این مسجد مقبره امام جماعت‌های سابق آن قرار دارد.

نگاره

فیروزه مظفری

ترامپ در آستانه ورود به کاخ سفید

عدد

۱۹ درصد افزایش انتشار کتاب در آذر ۹۵

هفت هزار و ۵۸ نسخه کتاب در آذرماه امسال از سوی ناشران به چاپ رسید که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۹ درصد رشد دارد. به گزارش خانه کتاب، قیمت متوسط کتاب در آذرماه امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته کاهش داشته و از ۱۷ هزار و ۴۸۶ تومان به ۱۴ هزار و ۹۰۸ تومان رسیده است.

۱۰۰ اثر در بخش مسابقه جشنواره هنرهای تجسمی فجر

آثار نهمین جشنواره بین‌المللی هنرهای تجسمی فجر نهایی شد. ۱۰۰ اثر در بخش مسابقه برای حضور در این رویداد هنری انتخاب شد. همچنین براساس این گزارش از شرکت‌کنندگان نهایی دعوت به عمل آمد تا در ارائه و چیدمان آثار خود زیر نظر اعضای شورای هنری همکاری و مشارکت کنند.

یک نکته از هزاران

درباره منشور حقوق شهروندی- ۱۶

مشارکت و نظارت در فرآیند انتخابات

محمد فاضلی
استاد دانشگاه بهشتی

من تلاش می‌کنم هر روز درباره یکی از حقوق تصریح‌شده در منشور حقوق شهروندی بنویسم. نوشته‌ها و گفته‌های ما درباره حقوق شهروندی در عصری که همگان از طریق شبکه‌های اجتماعی می‌توانند وارد گفت‌وگوی فراگیر شوند، مؤثر خواهد بود. اگر مایل بودید، شما هم این نوشته‌ها را با دیگران به اشتراک بگذارید.

■ **روز شانزدهم**

ماده ۱۶- شهروندان برای مشارکت و نظارت در فرآیند انتخابات، برخورداری از امکانات و امتیازات دولتی (از جمله یارانه، تبلیغات رادیویی، تلویزیونی و مانند اینها)، بهره‌مندی از کمک‌های مردمی و سایر روش‌های تأمین هزینه‌های انتخاباتی، شکایت و اعتراض به تخلفات انتخاباتی نزد مقامات صلاحیت‌دار، از حقوق برابر برخوردارند.

ماده ۱۶ منشور یکی از مناقشه‌دارترین مسائل در جمهوری اسلامی ایران را مد نظر قرار داده است. ماده ۱۵ منشور «همه‌پرسی» را به‌عنوان راه تأثیرگذاری بر تعیین سرنوشت معرفی می‌کند و تحقق چنین امری منوط به مشارکت عادلانه و آزاد در انتخابات است. عادلانه و آزاد بودن انتخابات نیز منوط به برابری شهروندان در همه فرآیندهای انتخاباتی است.

جامعه ایران همواره در چهار دهه گذشته در معرض این پرسش قرار داشته که آیا برخورداری همگان از ابزارهای تبلیغات انتخاباتی یکسان است؟ آیا صدا و سیما به‌عنوان اصلی‌ترین و مؤثرترین ابزار در سطح ملی، به یکسان در اختیار همه مردم در فرآیندهای انتخاباتی است؟ سؤال مهم‌تر این است که آیا بدون داشتن رسانه‌های خصوصی و غیرانحصاری، می‌توان ابزارهای تبلیغات انتخاباتی را به صورت برابر در اختیار همگان قرار داد؟

انتخابات در ایران به جهتی دیگر هم سازگار با ماده ۱۶ منشور حقوق شهروندی نیست. واقعیت آن است که تأمین هزینه‌های انتخابات در ایران شفاف نیست و تلاش‌های صورت‌گرفته برای مشخص شدنِ منابع تأمین مالی کاندیداها که قطعاً بر تصمیم‌های بعدی برگزیدگان مؤثر است، تاکنون به نتیجه مشخصی نینجامیده است. شفافیت نداشتن تأمین هزینه‌های انتخاباتی سبب می‌شود زمینه مناسبی برای بهره‌مندی غیرعادلانه کاندیداهای مختلف از منابع مالی و از جمله منابع عمومی فراهم شود. ماده ۱۶ از این منظر، تأکید بر ضرورت شفافیت به منظور مبارزه با فساد در فرآیندهای انتخاباتی نیز هست.

رسیدن به شفافیت منابع مالی و استفاده عادلانه کاندیداها از ابزارهای تبلیغاتی و همچنین تحقق حقوق کاندیداها و مردم در اعتراض به تخلفات انتخاباتی، بدون دست‌یافتن به سازماندهی و تشکل‌های حزبی کارآمد بسیار دشوار و امکان‌ناپذیر است. مردم در دنیای جدید به کمک ابزارهای تشکیلاتی و سازماندهی حزبی، صنفی، حرفه‌ای و مشارکت‌های سازمانی داوطلبانه قادرند به حقوق خود برسند. ماده ۱۶ بنابراین، تلویحاً تأکید بر ضرورت سازماندهی حزبی برای دست یافتن به حقوق مردم در فرآیندهای انتخاباتی است.

ماده ۱۶ منشور حقوق شهروندی در ادامه ماده ۱۵، وجه دیگری از ضرورت‌های تعمیق دموکراسی در ایران را نشان می‌دهد. دموکراسی با رسانه‌های آزاد و غیرانحصاری، سازماندهی حزبی و نهادها و رویه‌های مبتنی بر شفافیت تأمین مالی کاندیداها و احزاب سیاسی، بخت بیشتری برای تعمیق و تأثیرگذاری دارد.

اذان ظهر ۱۲/۱۴ | اذان مغرب ۱۷/۳۵ | نیمه شب شرعی ۲۳/۳۰ | اذان صبح فردا ۵/۴۵ | طلوع آفتاب فردا ۷/۱۳

تبریز	تهران	مشهد	اهواز	بندرعباس	یزد	شیراز	رشت
۰	۷	۶	۲۰	۲۵	۱۱	۱۴	۱۰
-۱۰	۰	-۴	۶	۱۳	۱	-۱	۱